

Dve možnosti izvedbe priznavanja rezultatov neformalnega in priložnostnega učenja

V postopku priznavanja neformalno pridobljenega znanja se z vrednotenjem rezultatov učenja ugotavlja primerljivost kandidatovega neformalno pridobljenega znanja, spretnosti in kompetenc z vnaprej določenimi standardi. V Sloveniji imamo, gledano z zornega kota sistemskih možnosti za izvajanje priznavanja, dve vrsti javno veljavnih standardov, ki so podlaga za izvedbo priznavanja: poklicne, ki sledijo logiki zaposlovanja (kaj in kako mora nekdo znati narediti), in izobraževalne, ki temeljijo na logiki izobraževalnega sistema (kaj se mora posameznik naučiti, kako se bo naučil in kako bo vsebina in kakovost učenja ovrednotena).

Pri priznavanju poklicnih in strokovnih znanj ima poklicni standard povezovalno vlogo med formalnim in neformalnim sistemom. Uporaba istega standarda v enem in drugem sistemu priznavanja zagotavlja doslednost in primerljivost učnih izidov, pridobljenih v dveh različnih pristopih vrednotenja in priznavanja znanja.

Za potrebe trga dela imamo že omenjeni formaliziran sistem nacionalnih poklicnih kvalifikacij, kjer so standardi, s katerimi se pridobljena znanja in izkušnje primerjajo, določeni na nacionalni ravni v obliki poklicnih standardov ter katalogov standardov strokovnih znanj in spretnosti. Postopki priznavanja neformalno pridobljenih znanj, ki se izvajajo v podjetjih, pa so odvisni od organizacije, ki jih izvaja, in od namena priznavanja.

Dejstvu, da se posamezniki učimo na različne načine, se je prilagodil tudi formalni sistem izobraževanja v Sloveniji, ki posamezniku omogoča priznavanje znanja, spretnosti in kompetenc, pridobljenih z drugimi učnimi oblikami. Na sistemski ravni se je ob vpisu v programe srednjega poklicnega in strokovnega ter višjega strokovnega izobraževanja uvedla možnost priznavanja predhodno formalno in neformalno pridobljenega znanja. Priznavanje neformalnega znanja temelji na njegovi primerjavi s standardi posameznih programskih enot izobraževalnega programa.

Postopek ugotavljanja, preverjanja, potrjevanja in priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je enak za vse kandidate, ne glede na namen priznavanja. Izpeljati ga je potrebno po predvidenih korakih (informiranje, svetovanje, dokumentiranje, vrednotenje in priznavanje) na pregleden in kakovosten način, da se zagotovi primerljivost postopkov in da se spodbuja zaupanje v rezultate postopka. Informiranje o sistemu in postopkih priznavanja neformalnega znanja je ključno pri